

■ **Püspök úr, mondják, hogy a II. Vatikáni Zsinat határozatait már bevezették a magyar egyházban, de szelleme még nem érződik átütően. Szeretném, ha elmondaná, a vatikáni eszmék közül a szeged-csanádi egyházmegyei zsinat melyeket állította középpontjába?**

– Nem csoda, hogy a vatikáni szellem nem jutott el az egyház minden zugába, hiszen más egy olyan ország, ahol folyamatos volt az egyház nyilvánossága és a teológusok új nézeteit széles körben megismerhették, és más a miénk, ahol ezt hosszú ideig akadályozták. Nos, a zsinat felmérte a világegyházhoz mért elmaradásunkat és megpróbálta ezt orvosolni. Legelsősorban az igazi, elmélyedt vallásosság hirdetése volt a célunk; nem a felszínes és nem csak a hagyományokra tekintő, hanem az, amelyben megvan az Isten-ember kapcsolat, a személyes imádság. Azután ha már a hitünk megvan, adjuk is át: a hitoktatás, a katolikus iskolai oktatás volt a második cél. Fontosnak tartottuk a fiatalokkal való foglalkozást, hogy amikor a gyermekkorból kinőnek, a világ ne sodorja el őket; hitéletüket olyan kisközösségekben képzeltük el, amelyekben elmélyíthetik vallásosságukat, és megszokják, hogy az egyházon belül – karitás munkával, például – a társadalomért is tehetnek. A zsinaton fontos szerepet kapott a világi egyházi működése is. A két világháború között a világi hívek nagy részének csak passzív, elfogadó szerepe volt a túlságosan papságközpontú egyházban. A vatikáni zsinat a hatvanas években ezt megváltoztatta, ám a változást nálunk igazán csak most, az egyházmegyei zsinat teljesíti be.

■ **Gondolkodott-e a zsinat azon, hogy az egyház miként szóljon a nem vallásos emberekhez?**

– Az biztos, hogy nem valamiféle aktív, hogyan is nevezem: „jehovianus” módszerrel kell közelednünk. Inkább tisztességes példaadással, hogy az emberek attól kívánják meg a vallásos életmódot.

■ **Éltek-e társadalomkritikával a zsinat folyamán?**

– A helyzetértékelésben igen, a döntésekben nem. Ha az egyház jelenét értékelni akartuk, az előző negyven évről szót kellett ejteni, az épületgondjaink miatt meg a jelen bírálatát nem lehetett elhallgatni.

■ **Volt-e a zsinatnak olyan ajánlása, amelyet nem szívesen, vagy egyáltalán nem hirdet ki?**

– Nem volt. Ne gondolja, hogy a viták oly radikálisan széthúzóak voltak. A szavazatokat tekintve 78 küldött közül a legvitatottabb esetekben sem volt húsznál több ellenszavazat. Legtöbbször a megbeszélések alatt jutottunk egységre, úgy hogy szavazáskor már csak egy-két küldöttnek volt ellenvéleménye.

■ **A zsinat ajánlásaiból csak akkor lesznek határozatok, ha ön is aláírja őket; nyilvánított-e véleményét a vita közben?**

– Azt hiszem, nyugodtan mondhatom: nagyon ritkán szóltam bele. Nem az én véleményem kellett most, hanem éppenséggel a többieké. Egy-két hely volt, ahol közbeszóltam, de inkább magyarázólag.

■ **Elégedett-e a zsinat küldöttek felkészültségével?**

– Igen. Jónak vártam és az is lett. Voltak nézeteltérések, de hát helyes is, hogy voltak; különben mit sem ér a zsinat.

■ **Nekem újdonságnak tűnt, hogy a zsinat nem elsősorban a direkt vallási témákat, hanem inkább a keresztény eszményü gondolkodásmódot kívánna terjeszteni a médiában. Gondolja, hogy lesz közeledés egyház és világi sajtó között?**

– Legalábbis mindkét oldalról kell a közeledés. Úgy gondolom, ha a papok és püspökök szívesen nyilatkoznak a világi sajtónak, akkor jó kapcsolat alakulhat ki. A sajtónak pedig, ha olvasóira tekintettel akar lenni, érdemes vallásos témákról is írnia, hiszen nagy számban vannak, akiket ez érdekel.

■ **Mi a véleménye a tévévallási műsorairól?**

A szombati zárómisével befejeződött a szeged-csanádi római katolikus egyházmegye domaszéki zsinata. (Fotó: Nagy László)

■ Véget értek a szinódus tárgyalásai „Gondolkodni akartunk, nem másolni” Beszélgetés Gyulay Endre megyés püspökkel

– Nem tartom elegendőnek, amit a közszolgálati televízió sugároz. Nem inkább műsoridő tekintetében, mint azért, mert túlságosan az eseményekre összpontosít és nem eléggé elmélyült. Képmagnóról látok néha a belga televízióból egy-egy felvételt: komoly viták és dialógusok folynak a vallási témájú műsorokban; papok, világiak és nem vallásosok beszélnek meg témákat, s így a néző nem a pap szóhasználatával és megszokott fogalmazásával, hanem az élő nyelven hallhat ezekről.

■ **Apropó szóhasználat.**

Nem érez kommunikációs zavart papok és újságírók között? Úgy értem, rendszerint, ha tájékozott is az újságíró, a pap mondandója sokszor alamerül egy bizonyos kegyes beszédmódban.

– Igaza van! Egyszerű a magyarázat rá: ha egy társadalombiztosítási hivatalnokkal beszélget, az képtelen másként fogalmazni, mint ahogy a tébészabályok diktálják. Iserni, ugye, az ilyen szabályokat: ötször kell elolvasni, hogy valamit értsünk belőlük. Nos, a papnak is van sajátos szokása. Ha ezt

nem tudja feloldani, s az újságíró sem tud úgy a lényegre kérdezni, hogy ebből ki-zökkentse, akkor olyanszerű baj van, mint a hivatalnokkal.

■ **Nem gondolja, hogy a pap és hívtői között hasonló kommunikációs probléma van? S a templomban mégsem illik ki-zökkenteni a papot...**

– Sajnos, ez is igaz. A „szakmai nyelv” megy a templomban is, s ezért néha elidegenednek a fiatalok. Nem értik. Aki óvodás kortól kezdve hittanra jár, annak természetes, de a többiek...

Éppen ezért a szemináriumi képzésben már van szó arról, hogy a növendék tudjon a ma emberével kapcsolatot tartani. Ha szabad elmondanom, személy szerint én ezt a nyelvet a fiataloktól tanultam meg. Húsz éven át minden alkalommal volt ifjúsági csoportom és a fiatalok kikényszerítették belőlem a számukra világos fogalmazást.

■ **Térjünk át másra. Nem tart attól, hogy ha a különböző egyházmegyek egymástól függetlenül és a maguk módján hívtják össze zsinatukat, nehéz**

lesz a pápa által kívánt egységes magyarországi lelkipásztori tervet elkészíteni?

– Nézzon csak annyit, hogy a Viharsarok és Magyarország nyugati vidékei között nyilvánvaló a különbség. Más az életszínvonal, a vallásosság, az iskola, a nem katolikusok száma és még egy sor dolog. Más egyházmegyei problémákkal kell tehát szembenézni. Én elejétől fogva azon voltam, amikor a pápalátogatás után előjött a zsinatok kérdése, hogy előbb egyházmegyei zsinatokat kell rendezni s azután országosat. Amikor mi elkezdtük a zsinati munkadokumentum összeállítását, az esztergom-budapesti főegyházmegye könyve már megjelent. Ezért külön kértem is, hogy az ő zsinati könyvüket csak akkor vegyük kézbe, amikor a mi témáink rögzítése már kialakult. Nem másolni akartunk, hanem gondolkodni.

■ **Püspök úr, van annak valami jelentősége, hogy az esztergom-budapesti zsinatot II. János Pál pápa köszöntötte levélben, a szeged-csanádit pedig nem?**

– Ők bejelentették, mi meg nem. Így aztán... de nincs ennek külön oka. A nuncius urat meghívtam, s látogatásával ő képviselte a pápát.

■ **Egy utolsó kérdést. A zsinati ajánlásokat megtárgyalták; mi lesz a soruk ezután?**

– A zsinati munka mind a felmérésben, mind a kidolgozásban, mind döntéshozó vitáiban megtette azt, amit vártunk tőle: általános képet adott az egyházmegye jelen állapotáról. A javaslatok megfogalmazása után most a korrigálás időszaka következik. A zsinati anyagot teológiai, egyháztudományi és pontos magyar fogalmazás szempontjából is meg kell vizsgálni. Miután ez megtörtént, aláírom, kinyomtatják és elküldik a plébániákra, majd rá egy hónapról, a túrelmi idő elteltevel, előreláthatólag Advent első vasárnapjával (december 3.) emelkedik törvényerőre.

Panek Sándor

■ Ma Kishomokon

Máltais gyermektábor nyílik

Az első turnusban bácskai kisdíjak lesznek a szegedi máltaisok vendégei, akiket megismertetnek az ópusztaszeri nemzeti emlékparkkal és Szeged nevezettségével is. A táborban őket mozgásszerűlt, fogyatékos szegedi gyermekek követik majd, akiknek a SZOTE védőnőképzés hallgatói segítségével szerveznek speciális programokat a máltaisok.

A háromhetes jótékony célú tábor fedezetét a szervezők

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat szegedi csoportja ebben az esztendőben is szervez jótékony célú gyermektáborokat. A kishomoki polgári védelmi bázison június 26-tól július 15-ig üdültetnek nehéz sorsú gyermekeket.

saját erőből teremtették elő, adományokból. A tavalyi, jól sikerült hasonló táboroztatás

támogatói közül most is jelentősen hozzájárul a karitatív akcióhoz a szegedi és a megyei önkormányzat szociális bizottsága, a megyei polgári védelmi parancsnokság, a püspökség, a MOL Rt., a szegedi Agyagos utcai Gyermekotthon, a Délmagyarország Kft., az Officina Nyomda, segít továbbá a Tisza Volán Rt., a Soroptimist Club, a Braun-Melsungen cég, a Depó Kft., a Centrum Áruház, a Mobilgas Kft., a Dél-Tisza-menti Áfész, a Csongrádi Malom Kft., a Szegedi Gyermekkórház, a Móra Ferenc Múzeum és a Szegedi Vadaspark.

és időről időre megerősítik külső burkát, orosz és norvég környezetvédők attól tartanak, hogy sugárzó anyag szivároghat belőle a környékbeli vizekbe. Ezért a most kezdődő munkálatok során víz alatt is működő robotokkal végleges védőborítást emelnek a hajótest fölé.

A tervek szerint a tenger-alattjáró „koporsója” július végére készül el.

ELSZÓ Vásár!

Használt hűtők, mélyhűtőládák kaphatók reklámáron, garanciával, OTP-hitelre is. Kapható még vízszeládóknak kompresszorok, hűtőalkatrészek stb. (Lakosság részére alkatrészek kedvezményesen.) ELSZO Szeged, Moszkvai krt. 15. Tel.: 62/323-677

Lehozhatja kedvesének a csillagokat az égből!

Ha Önök 1995. augusztus 1. és szeptember 31. között kötnek házasságot, és ezt július 7-ig megírják a Délmagyarország címére („Tűzijáték” 6740 Szeged, Stefánia 10. Pf.: 143.) sorsoláson vesznek részt.

ÉS ESKÜVŐJÜK MÉG RAGYOGÓBB LESZI!

A földj egy pompás: **tűzijáték**

DM A DÉLMAGYARORSZÁG ÉS A FÉNYPONT

STUDIO 6701 Szeged, Pf.: 2383 Tel.: 06/30/432-057

KÖZÖS NÁSZAJÁNDÉKA!

■ Sugárzó torpedók Északon? Temetik a hajóroncsot

Orosz szakértők védőburkolattal kerítik be a hat évvel ezelőtt elsüllyedt Komszomolec atom-tengeralttjárót, hogy megelőzzék az esetleges radioaktív sugárzást. A munkákat végző orosz kutatóhajó szombaton indult el Szentpétervárról a Komszomolec nyughelye, a Norvégiától északra fekvő nemzetközi vizek felé.

A tengeralttjáró 1989 áprilisában süllyedt el. Katasztrófa 42 életet követelt. Fedélzetén 20 hagyományos fey-

verzetű mellett két atom-robotbanófejjel is rendelkező torpedó volt, és összesen 10-12 kilónyi plutónium.

Bár az orosz hivatalos közlések szerint a hajót folyamatosan megfigyelés alatt tartják,

ÓRA-ÉKSTER OREX KERESKEDŐHÁZ Rt.

FELVÁSÁRLÁSI AUKCIÓ

171. OREX boltban fővárosi becsüs jelenlétében nemesfém és drágakő bizományi felvásárlása

1995. június 27-28-án Szeged, Jókai u. 1.

Szegedi központú több éve jól működő nagykereskedelmi cég TERÜLETI KÉPVISELŐ munkatársat keres 4 megyére

ELVÁRÁSAINK: lehetőleg felsőfokú végzettség elkötelezettség a végzett munka iránt az értékesítés területén szerzett marketing és/vagy marketing ismeretek maximum 40 éves életkor gépkocsi tanulni, fejlődni és dolgozni akarás

Amit ajánlunk a sikeres pályázónknak: jó munkakörülmények jó kollektíva reális kihívást jelentő munkakör tisztességes, átlagon felüli jövedelem

A pályázatot írásban kérjük „Érdekel a kihívás” jellegű a Sajtóhozba